పావులు పందెం పచ్చీసు

గడిచిన ఈ నలభై ఏభై ఏళ్ల జీవితంలోని తన అనుభవాల పుటల్నీ, జ్ఞాపకాల వేళ్లతో వెనక్కితిప్పి పర్యావలోకించుకుంటే, శారదాంబకి ఎంతో ఆశ్చర్యం మరెంతో ఆనందం కలిగి, గర్వంతోకూడిన తృప్తితో తనలో తనే చిన్నగా నవ్వుకుంటుంది.

అవును. నిజమే! పచ్చీసు ఆటలోలాగే జీవితంలో కూడా ఓటమి అంటే ఏమిటో ఎరగదు తను. అనుకున్నట్టు పందెం వేసి, అతి చాకచక్యంతో పావులునడిపి, అందరికంటే ముందు పండే తనని చూసి ఈర్ష్యతో ఎంతమంది మూతులు తిప్పేవారో! అలాగే ఆశించిన ప్రతీదీ అందుకుంటూ, కోరిన కోరికల్ని కొంగుముడిలో భద్రపరుచుకుంటూ చిన్నప్పటినుంచి ఇప్పటిదాకా జీవితంలో నెగ్గడమే తప్ప మరొహటి ఎరగని తనని చూసి ఎంతమంది 'అదృష్టవంతురాలు!' అంటూ అసూయపడతారో ఈ రోజుకి కూడా.

వాళ్లు అసూయపడడం సహజమే మరి! ఎప్పుడో చిన్నప్పుడు పదహారు పదిహేడేళ్ల వయస్సులో ఉండగా "కేశవరావుని పెళ్లి చేసుకోవాలి, అందమైనవాడు చదువుకున్నవాడు" అన్న తన ఆలోచనకి విఘాతం వచ్చింది తప్ప, ఆ తర్వాత తను కోరినకోరిక ఏది నెరవేరలేదు! వేసిన పందెం ఏది నెగ్గలేదు!

పెళ్లి చూపుల్లో సంగీతం రాదని తనని తృణీకరించిన కేశవరావు మీద పంతంబట్టి ఆ తర్వాత కచేరీ చేసేటంత స్థాయికి తను సంగీతం నేర్చుకోలేదూ? చదువుకున్నవాడు కాకపోతేమానె, పుష్కలంగా డబ్బున్న లక్షాధికారినేనా పెళ్లి చేసుకోవాలన్న తన కోరిక నెరవేరలేదూ? అబ్బాయిని క్లబ్బూ, సేకాటా, నాటకాలు వీటినుంచి ఇంక తప్పించలేం అనుకున్నప్పుడు చాకచక్యంఅంతా ఉపయోగించి ఆయన్నా దుర్వ్యసనాల్లోంచి తప్పించి, తనవాడిగా చేసుకోలేదూ? ససేమిరా వీల్లేదు

అన్న ఆయనచేతే తన అభిరుచులికి అనుగుణంగా అందమైన, ఈ మేడని కట్టించలేదూ? ఈ నలుసుని తన కప్పగించి ఆయన శాశ్వతంగా కళ్లు మూశాక "ఆ! .... శారదాంబ ఇంత ఆస్థినీ నిలబెట్టుకుంటే చూద్దాంలే" అన్న చుట్టాలచేతే, అయిదేళ్లు తిరక్కుండా "ఏమైనా శారదాంబ ఘటికురాలు" అంటూ ప్రశంసలు పొందలేదూ? "ఆడదానివి, మగపిల్లవాడిని పాడైపోకుండా పెంచడం మాటలు కాదు" అన్న చుట్టుపక్కల వాళ్లు ఆశ్చర్యంతో ముక్కుమీద వేలేసుకునేలాగ పెంచలేదూ తను రాంబాబుని?

ఇలా జీవితంలో తను ఏది సాధించలేదు కనక? తన ఆలోచనలన్నీ నెరవేరి ఈ రోజున బుద్ధిమంతుడని ఇటు వూళ్లోనూ, తెలివైనవాడు అని అటు కాలేజీలోనూ రాంబాబు పేరు తెచ్చుకుంటూంటే తన హృదయం సంతృప్తితో ఎంతగా నిండిపోయి ఆనందంతో కళ్లు ఎలా చెమరుస్తున్నాయి...! ఏదో భగవంతుడి దయవల్ల అంతా సక్రమంగా జరిగిపోయింది. ఇంక ఎటొచ్చీ అందమూ, గుణమూ, తెలివి తేటలూ అన్నీ ఉన్న ఒక అమ్మాయిని తీసుకువచ్చి వాడికి పెళ్లిచెయ్యాలి. ఈ ఒక్క విషయంలోనూకూడా తన ఆలోచన నెరవేరి, తనకి నచ్చిన పిల్లనికనక వాడికి పెళ్లి చెయ్యగలిగితే, నెగ్గేసినట్లే. జీవితంలో తను కోరే కోరికలేం లేవు ఇంక. ఈ ఒక్క సందర్భంలోకూడా పందెం సరిగా పడేలా చేసి, శారదాంబ అనే ఈ పావుని జీవితపు పచ్చీసులో పండించెయ్యి భగవంతుడా!

ఇలా అనుకుంటూ శారదాంబ అరుగుమీదకి వచ్చింది రాంబాబు వస్తున్నాడేమో చూద్దాం అని. ఉహు! తక్కిన తోటి కాలేజిపిల్లలంతా గంటక్రితమే వచ్చేశారు. వీడింకా ఎందుకు రాలేదు చెప్మా! కంగారు పడుతూ ఏమీ తోచక ఇంట్లోకీ వీధిలోకీ తిరుగుతోంది. హాల్లో ఉన్న గోడ గడియారం అయిదు కొట్టి టిక్‌టిక్ మంటూ ముందుకు సాగిపోతోంది. వంటింటికీ హాల్లోకీ మధ్య తచ్చాడుతూన్న శారదాంబ మనస్సు వెయ్యి భయాలతో వేగిపోతోంది. "ఎప్పుడూ లేంది ఇంత ఆలస్యం అయిందేవిటి? అవతల ఏం రాచకార్యాలు మునిగిపోతున్నాయని?.... రానీ... కనుక్కుంటాను." శారదాంబకి కోపం విసుగూ ఎక్కువ కాసాగాయి.

ఓమారు వెళ్లి వీధి మొగలోకి తొంగిచూసింది. రాంబాబు అయితే రావడంలేదు కాని ఓ పద్దెనిమిదేళ్ల అమ్మాయి విలాసంగా పుస్తకాలు పుచ్చుకొని వయ్యారంగా నడిచి వస్తోంది. తన ఇల్లు దాటి ముందుకు వెళ్లిపోయేదాకా రెప్పవాల్చ కుండా ఆ అమ్మాయి కేసే చూస్తూ ఉండిపోయింది శారదాంబ. "ఎంత అందమైన పిల్ల! చక్కని ముఖం, తీర్చిదిద్దిన ముక్కూ, పెద్దపెద్ద కళ్లూ, బారెడు జడా, కట్టుకున్న ఆ లేతగులాబీ

రంగు జార్జెట్ చీరలోంచి కాంతి వెదజల్లుతూన్న పచ్చని శరీరచ్ఛాయ, చక్కగా తీర్చిదిద్దినట్లున్న అవయవ సౌందర్యం. ఎవరమ్మాయి చెప్మా?.... ఇంతక్రితం ఎప్పుడూ చూడలేదే!... కొత్తగా వచ్చారేమో. ఏవైనా రత్నం లాంటి లక్షణమైన పిల్ల. ఎవరి కోడలవుతుందో కాని."

ఇలా అనుకుంటూ ఇటు తిరిగిందో లేదో, ఎప్పుడు వచ్చాడో ఏమో రాంబాబు తన పక్కనే వచ్చి నిలబడి తనలాగే, వీధి చివర పాలపిట్ట రంగు డాబాలోకి వెళుతూన్న ఆ అందమైన అమ్మాయి కేసే రెప్పవాల్చకుండా చూస్తున్నాడు. ఆ స్థితిలో రాంబాబుని చూసేసరికి శారదాంబ గతుక్కుమంది. వెంటనే "ఏమిటలా నిలబడిపోయావ్! లోపలికి నడు" అంటూ, గట్టిగా కసిరింది.

ఆ రాత్రి భోజనాల దగ్గర వక్తృత్వపు పోటీలలో పాల్గొనడంవల్లే తను సాయంత్రం పెందరాళే రాలేకపోయాననీ, తనకేం ప్రైజు రాలేదుకాని, సాయంత్రం ఆ పాలపిట్ట రంగు ఇంట్లోకి వెళుతూన్న అమ్మాయి అత్యద్భుతంగా మాట్లాడి ఫస్ట్‌ప్రైజు కొట్టేసిందనీ, ఆ అమ్మాయి ఈ మధ్యనే కాలేజీలో కొత్తగా జేరిందనీ, వాళ్ల నాన్నగారు కొత్తగా ఈ ప్రక్కనున్న పల్లెటూరికి బి.డి.వో.గా ట్రాన్స్‌ఫర్ అయి వచ్చారనీ రాంబాబు అంతా సవిస్తరంగా చెబుతూఉంటే శారదాంబ పైకి స్థిమితంగా వింటున్నట్టు కనిపించినా మనస్సులోమాత్రం మహా కళవళ పడసాగింది.

రాంబాబు ఎప్పుడూ లేంది ఆ రోజు సాయంత్రం ఆలస్యంగా రావడం, అదికూడా ఆ అమ్మాయి వెనకాలే రావడం, అమ్మతో మాట్లాడుతున్నాం అనైనా ధ్యాసలేకుండా ఆ అమ్మాయి తెలివితేటల్ని విపరీతంగా పొగడడం, అంతటితో ఆగక వాళ్లు ఎప్పుడొచ్చారో ఈవూరు, వాళ్ల నాన్నగారికి ఏంపనో ఈ వివరాలన్నీ సేకరించడం... ఇదంతా ఒకచోటుకి జేర్చి చూస్తే తను వెంటనే మేలుకొని జాగ్రత్త పడవలసిన అవసరం ఎంతయినా కనిపించింది శారదాంబకి.

అవును. వయస్సులో ఉన్న కుర్రాడు. సాటి ఆడదయి ఇంత వయస్సు వచ్చిన తనకే ఆ అమ్మాయి అందం ఆశ్చర్యాన్ని కలిగిస్తే ఇంక కుర్రమొహం వాడి మాట చెప్పాలా?.... అయినా ఇంత క్రమశిక్షణలో పెరిగిన రాంబాబు ఇలా చప్పున ఆ పిల్ల వ్యామోహంలో పడిపోతాడా? ఇన్నాళ్లూ తను చాకచక్యంగా పెంచిన పెంపకం లోని బలం ఇంతేనా! ఆ అమ్మాయి ఒక్కరోజు చూసిన చూపుతో తన ఇన్నేళ్ల శ్రమా వృధా అయిపోవడమే! అంతటి శక్తిమంతురాలా ఆ అమ్మాయి! చూద్దాం.

తను మళ్లీ ఈ వయస్సులో పచ్చీసు బల్ల దగ్గర కూచుని తెలివిని పందెం వేసి చాకచక్యంగా పావులు నడపవలసిన అవసరం ఏర్పడింది అని అనుకుంది శారదాంబ.

మర్నాటినుంచీ ఆ అమ్మాయి మీద ఒకకన్నేసి ఉంచసాగింది శారదాంబ. కాలేజీ అలా వదలగానే ఇలా వెంటనే ఇంటికి రావాలనీ, కావలిస్తే సైకిలు ఒకటి కొనుక్కోమనీ, అయిదు నిముషాల ఆలస్యాన్నికూడా సహించేది లేదని ఖచ్చితంగా చెప్పి, మర్నాడే సైకిలు ఒకటి కొనిఇచ్చింది, దీంతో నడిచే ఆ అమ్మాయి, సైకిలు మీద వచ్చే వీడితో విలాసంగా వచ్చే అవకాశం పోతుందికదా. ఈ ఆలోచన తనకి బాగానే వచ్చింది అని సంతోషించింది శారదాంబ. రోడ్డు వెంబడి ఆ అమ్మాయి వెళుతూ ఎప్పుడేనా తన మొహం ఎత్తి చూస్తే ఆమె కళ్లల్లోకి కళ్లు పెట్టి కొరకొరా చూడడం ద్వారాను, మేడమీంచి రాంబాబు గదిని పెరటి సావిడిలోకి మార్చడం ద్వారాను, శారదాంబ కొంతవరకూ తన కార్యక్రమానికి అవసరమైన జాగ్రత్తలు తీసుకొంది.

తన ప్రయత్నాలు ఎంతవరకు ఫలప్రదమయ్యాయో తెలుసుకోవడం కోసం నాలుగైదురోజులు పరిస్థితుల్ని జాగ్రత్తగా పరిశీలించింది. ఫరవాలేదు. వాతావరణంలో మార్పు వచ్చింది. రాంబాబు తిరిగి పూర్వంలాగ బుద్ధిగా కాలేజీకి వెళ్లి వస్తున్నాడు. కొత్తగా సైకిలు ఒకటి రావడంమూలాన కాలేజీకి అయిదు నిముషాలు టైము ఉందనగా వెళ్లడం, కాలేజీ వదిలిన అయిదు నిమిషాల్లో రావడం చేస్తున్నాడు. ఇంటికి వచ్చాక ఇంక వాడిని తను ఇల్లు కదలనీయడంలేదేమో, ఇంక ఆ అమ్మాయి ప్రభావం తన కొడుకు మీద పడుతుందనే భయం శారదాంబకి పోయింది.

“అయితే తను ఎన్నాళ్లని రాంబాబుని ఇలా జాగ్రత్తగా దాస్తుంది ఆ పిల్ల బారినపడకుండా. అసలా అమ్మాయిలోనే మార్పు తీసుకురావాలి. మన వేషాలేం సాగవు అని ఆ అమ్మాయి గ్రహించేలాగ చెయ్యాలి. “శారదాంబగారి రక్షణలో ఉన్న రాంబాబు నాకు అందని ఫలం. అందుకు అర్రులు చాచడంకూడా ప్రమాదకరం” అని ఆ పిల్లకి తెలిసిరావాలి. వస్తుంది. వచ్చేలాగ తను చేస్తుంది. జీవితంలో ఎన్ని సాధించలేదు? ఇదొక లెక్కా? అనుకొంది.

ఓరోజున ఇలా శారదాంబ అనుకుంటూ వంటింట్లో కాఫీ కలుపుతూండగా, వీధి గుమ్మంలో ఏదో రిక్షా ఆగినట్టయింది. వీధిలోకి తొంగి చూస్తే, ఆ అమ్మాయి రిక్షాలో కూచుని ఉంది. అప్పుడే రిక్షాపక్కని సైకిలు దిగి రాంబాబు “ఇదే మా యిల్లు” అని ఆ అమ్మాయికి చూపిస్తున్నాడు. ఆ అమ్మాయి ‘అహా! వెళ్లొస్తా’ అంది. రిక్షా కదిలింది.

శారదాంబ ఒక్కక్షణం ఆ మట్లున అలాగే ఉండిపోయింది. కాళ్ల కింద

భూమి కదిలినట్లయింది. ఇన్నాళ్లూ శ్రమపడి తను ఎంతో చాకచక్యంగా నిర్మించానని గర్వపడుతున్న పరిరక్షణకోట తన కళ్లముందే కూలిపోతున్నట్లు అనిపించింది. తనంటే రాంబాబుకి ఉన్న భయాల్ని కూడా పోగొట్టేసి అటువైపుకి ఆకర్షించుకోగల ఆ అమ్మాయి సామాన్యురాలిలా అనిపించలేదు శారదాంబకి. పెద్దపెద్ద గడ్డు సమస్యల్ని సునాయాసంగా పరిష్కరించగలిగిన తనకి ఈ పిల్ల తెగనిసమస్యగా తయారయింది. ఏవిటి? ఈ వ్యవహారం ఏదో గట్టిగా చూస్తే కాని వీలులేదు. ఈ అమ్మాయి ఆట కట్టించాలి.

ఏవిటో తను అనవసరంగా ఆందోళన పడుతోంది కాని ఇది ఒక పెద్దసమస్యా తనకి? సరిగ్గా తలుచుకుంటే ఒక్కరోజులో అన్నీ చక్కచేయగలదు. అవును. ఒక్క రోజు చాలు.

ఇలా అనుకొని ఆ రోజునే రాంబాబుతో ఖచ్చితంగా చెప్పింది "ఆడపిల్లల తోటి స్నేహం ఏమిటి నీకు? నువ్వు మంచివాడివే కావచ్చు. నీది నిష్కళంక ప్రవర్తనే కావచ్చు. అయినా ఆ పద్ధతిని లోకం ఒప్పుకోదు. నేనూ ఒప్పుకోను. నీకిదే చెప్పడం, బుద్ధిగా కాలేజీకి వెళ్లివస్తావా, రా. లేదా చదువు మానేసి ఇంట్లో కూచో. ఈ వేషాలు ఎప్పుడేనా వేశావా ఆ రోజుతో నీ చదువు ఆఖరు. జ్ఞాపకం ఉంచుకో".

ఇలా చెప్పనట్లు చెప్పినా శారదాంబ ఉద్దేశం ఏదో రాంబాబుకి అర్థం అయింది. అందుకే సమాధానం ఏం చెప్పకుండా వూరుకున్నాడు. అమ్మ కోపం తెలుసు రాంబాబుకి..... ఏదైనా అందీ అంటే ఆ పని చేసితీరుతుంది. అందుకే తన చదువు ఎక్కడ మాన్పించేస్తుందో అని హడలిపోయాడు.

జాగ్రత్తకోసం కొడుకు నిలా హెచ్చరిక చేసి భయపెట్టినా, నిజానికి శారదాంబ కోపం అంతా ఆ అమ్మాయి మీదే ఉంది. గట్టిగా ఆ పిల్లనోమారు మందలించి తీవ్రంగా హెచ్చరించాలి. తన హొయలు చూపి రాంబాబుని వశం చేసుకొంటూంటే, చేతకాని దానిలాగ చేతులు ముడుచుకుని కూచునే వ్యక్తికాదు వాళ్లమ్మ అని ఆ అమ్మాయికి తెలియచెప్పాలి.

పిలిచి చీవాట్లు పెడితే! ఉహు! అంతటితో భయపడి తప్పుకొనే రకంలా లేదు.

పోనీ వాళ్ల ఇంటికి వెళ్లి తల్లిదండ్రులతో "ఇదిగో! మీ అమ్మాయి, వూళ్లో ఉన్న మొగపిల్లల తల్లుల కందరికీ ఒక సమస్యఅయి కూర్చుంది. అదుపులో పెట్టుకోండి మీ అమ్మాయిని" అనిహెచ్చరిస్తే??... బాగానే ఉంటుంది... కాని వాళ్లు ఎదురుతిరిగి

"మీకు ప్రత్యేకంగా మాఅమ్మాయి కల్గించిన ఇబ్బంది ఏవిటి చెప్పండి" అంటే తనేం చెబుతుంది? తన కొడుకుతో ఆ అమ్మాయి షికార్లు కొట్టిందా? సినీమాల కెళ్లిందా? పూరు వదిలిపోయిందా? ఉత్తరాలు మొదలెట్టిందా? ఇదా అని చెప్పడానికి ఋజువుకి వచ్చే నేరం ఆ అమ్మాయిది ఏం ఉంది? నిజానికి ఆ అమ్మాయి పద్ధతి చూస్తే ఈ అన్నిటికంటే ప్రమాదకరంగానే కనిపిస్తోంది. కాని అదే నేరం అని మనం ఎంత గాఢంగా నమ్మినా ఇతరుల్ని ఒప్పించలేంకదా! పైగా అనవసరపు భయం పడుతున్నట్లు చూసి హేళన చేస్తే!

పక్కింటి మంచినీళ్ల బామ్మగారు తరచు వాళ్ల ఇంటికి వెళుతూ ఉంటుంది. ఆవిడ దగ్గర ఆ అమ్మాయి ప్రస్తావన తీసుకువచ్చి చల్లగా చెప్పీ చెప్పనట్లు అంటిస్తే సరి. ఆవిడ నోట్లో నువ్వుగింజ నానదు. వాళ్లకి ఆవిడ అందిస్తుంది. దాంతో వాళ్లకి అర్థం అయి అమ్మాయిని అదుపులో ఉంచుతారు. అమ్మాయి ఆట ఇంచక్కా కడుతుంది.

అనుకున్నట్లు చేసి, మర్నాడు ఆ అమ్మాయి ప్రవర్తనని పరిశీలిస్తే, ఒక్క పందెంతో ఆ అమ్మాయి పంటకాయిని చంపినంత ఆనందించింది శారదాంబ. రోజూ లాగ ఆ అమ్మాయి నడకలో విలాసంలేదు. విసవిసా నడుస్తోంది. మధ్యలో తనకేసి ఓమారు కోరగా కూడా చూసింది. ఇది చూసి శారదాంబ కళ్లు విజయగర్వంతో విప్పారితా లయ్యాయి. 'శారదాంబ అంటే మరేమిటి అనుకున్నావ్' అన్నట్లు ఆ అమ్మాయికేసి వోమారు చూసింది.

తర్వాత వారంపది రోజులుదాకా శారదాంబకి సంతృప్తికరంగానే కనిపించాయి పరిస్థితులు. 'ఇటు రాంబాబు కాని అటు ఆ అమ్మాయి కాని ఒకరి ధ్యాస ఒకరు పట్టించుకున్నట్లు లేదు. ఎవరి మార్గాన వాళ్లు కాలేజీకి వెళుతున్నారు. వస్తున్నారు. ఇద్దరూ కలిసికొని ఒకరి వెనకాల ఒకరు రావడంలేదు. రాంబాబు కూడా ఆ అమ్మాయి ప్రస్తావన మాటవరసకైనా ఎత్తడం మానేశాడు. 'మా నాయనకి నా మాట మీద గౌరవం ఉంది' అనుకొంది శారదాంబ.

అసలు మొదటినుంచీ రాంబాబు నిర్దోషేనేమో. తనే అనవసరంగా లేనిపోని అనుమానాలుపడి, నానాహంగామా చేసిందేమో. ఏమో!..... ఏమైతేనేం పరిస్థితులన్నీ చక్కబడి ఇప్పుడు అంతా సవ్యంగా ఉంది... ఆ.... తన ప్రయత్నం ఎప్పుడు విఫలమైంది కనక?

వీధి గుమ్మం దగ్గర పడక కుర్చీలో కూర్చుని శారదాంబ వో రోజున తియ్యగా

ఆలోచించుకుంటూ ఉంటే, కోపంవల్ల ఎర్రగా జేవురించిన ముఖంతో, కళ్లు ఇంతింత చేసుకొని, మెట్లెక్కి తన దగ్గిరికి తుఫాన్‌లా వచ్చింది ఆ అమ్మాయి. శారదాంబ ఆశ్చర్యం లోంచి తేరుకొనేలోగానే "రాంబాబు తల్లి మీరు అనుకుంటాను.... మీ అబ్బాయిని కొంచెం అదుపాజ్ఞల్లో పెట్టుకోండి. ఈ మాటు మళ్లీ అతనల్లా ప్రవర్తించాడంటే మర్యాద దక్కదు" అంది. ఆ అమ్మాయి ఆవేశాన్ని అదుపులో పెట్టుకోడానికి ప్రయత్నం చేస్తూ, శారదాంబకి ఏం అర్థంకాక ఒక్కక్షణం నిశ్చేష్టురాలయి అలా నిలబడిపోయింది. కాస్సేపటికి తేరుకొని తాపీగా "ఏం జరిగింది?" అంది.

"అది మీ సుపుత్రుడిని అడిగి తెలుసుకోండి".

"అలాగే అడుగుతా. నీ కింత పౌరుషం రావడానికి వాడేంచేశాడని?".

"ఏం చేశాడా?... మా ఇద్దరికీ ఇంతక్రితం ఏదో పరిచయం ఉన్నట్లు కులాసాగా ఉన్నారా అని నడివీధిలో పలకరిస్తాడా?"

"మీ ఇద్దరికీ అసలు పరిచయం లేదూ?" అంది శారదాంబ రొక్కిస్తూ.

"ఏముంది? ఆమధ్య నెప్పుడో నేను రిక్షాలో వస్తూంటే ఆ రిక్షా తిరగబడ బోయింది. అప్పుడాయన ఆదుకొన్నాడు. మర్యాద కోసం ఆ రోజున థాంక్స్ చెబితే అది అలుసు తీసుకుని ఇవాళ అకారణంగా పలకరిస్తాడా?" అంది ఆ అమ్మాయి అసలే పెద్దవైన తన కళ్లని మరింత పెద్దవి చేస్తూ.

"ఓస్ ఇంతేకదా?" అంది శారదాంబ దాన్ని తేలిగ్గా తీసేస్తూ.

"ఏవిటి అంతే!... ఇలా పరిచయంలేని వ్యక్తుల్ని పలకరించడం మీ ఇంట్లో అలవాటయితే అవొచ్చు, మా ఇళ్లల్లోమాత్రం మేం భరించలేం. గౌరవం అయిన కుటుంబం మాది" అంటూ పైట బొడ్డులో దోపుకొని కోపంతో విసవిసా వెళ్లిపోయింది ఆ అమ్మాయి.

ఆ అమ్మాయి అన్న చివరి మాటకి మనస్సు చివుక్కుమన్నా శారదాంబ ఒకందుకు సంతోషించింది. ఆ అమ్మాయికీ రాంబాబుకీ ఏం పరిచయం లేదు ఇంతవరకు అని ఒకటి తెలిసింది. రిక్షాలో వచ్చిన రోజున వాళ్లు మాట్లాడుకోవడం తనూ చూసింది. వీళ్ల పరిచయం అంతటిదే అన్నమాట! అయితే ఆ అమ్మాయి రాంబాబుని ఆకర్షించడానికి ప్రయత్నం చేస్తోందేమో అని తను ఇన్నాళ్లూ పడిన భయం, అందుకోసం తనువేసిన ఎత్తులు, చేసిన ప్రయత్నాలు, అన్నీ అనవసరం అన్నమాట. ఆ అమ్మాయేం రాంబాబు కోసం పాకులాడుతున్నట్లు లేదు. ఆ మాటల

వరసచూస్తే, ఇంకా వీడికే ఆ అమ్మాయి మీద దృష్టి ఉంది. ఇంక తను ఆ అమ్మాయి మీద కక్ష కట్టవలసిన అవసరం ఏం ఉంది? ఏంలేదు...

అయితే అందమైనదాన్ని, తెలివైనదాన్ని, చురుకైనదాన్ని అని ఓ గర్వం ఉంది ఆ అమ్మాయికి. పైగా వాళ్లదే మర్యాదైన కుటుంబం, ఇవతల వాళ్లది కానట్టు కుర్రాడు పలకరించాడు అని ఎంత పౌరుషం వచ్చింది? పలకరిస్తే తప్పేవిటి? తన హోదా ఏం ఎక్కువదా? వాడి తాహతుకంటే గొప్పదేమిటి ఆమె తాహతు. అసలు వాడి తాహతు లాంటివాడు ఆమెకు దొరకొద్దూ! ఆ పిల్ల గర్వం తగ్గాలంటే ఎవరినైతే తృణీకరించిందో వాడికే ఇచ్చి పెళ్లిచెయ్యాలి. దాంతో ఆ గర్వంకాస్తా చప్పగా అణుగుతుంది. చూస్తాను. దీని గర్వం ఏమిటో? రాంబాబుని గడ్డిపరకలా తీసేసి యిలా అవమానించడం ఏవిటో! పట్టుదల పట్టైనా ఇలాంటి రత్నంలాంటి పిల్లని తన ఇంటికోడలిని చేసుకోవాలి. శారదాంబ జీవితపు ఆటలో పావులు పేర్చి పందేలు ప్రారంభించింది. ఈమాటూ తన ప్రత్యర్థి ఆ అమ్మాయే! కానయితే పావుల్ని నడిపే మార్గం మాత్రం మార్చింది.

మాట వరసకి అబ్బాయి దగ్గర ఆ అమ్మాయి ప్రస్తావన ఎత్తింది. తాడి ఎత్తున చర్రున లేస్తూ "ఆ పిల్ల మాట నా దగ్గర ఎత్తకు" అన్నాడు రాంబాబు.

తనలో తను నవ్వుకుని ఏం ఎరగనట్టు "ఏం" అంది.

"తనే పెద్ద అందగత్తెనని ఒళ్లంతా గర్వం".

రాంబాబు సమాధానంతో శారదాంబకి అతని హృదయం అర్థం అయింది. ద్విగుణీకృత ఉత్సాహంతో కార్యరంగంలోకి ప్రవేశించింది. ఆ అమ్మాయి తల్లితో పరిచయం చేసుకోవడంకోసం అమ్మాయివాళ్ల నాన్న ఇంట్లో ఉండని మధ్యాహ్న సమయం చూసి మంచినీళ్ల బామ్మగారిని సాయం తీసుకుని వాళ్ల ఇంటికి వెళ్లింది. కాసేపు అవీ ఇవీ కబుర్లు చెప్పి వచ్చేస్తూండగా గోడని ఉన్న పెద్ద ఫోటో ఒకటిచూసి తెల్లబోయి నిలబడిపోయింది శారదాంబ. శారదాంబను చూసి 'అదేవిటి అలా తెల్లబోతారు! ఆయనే బి.డి.వో. గారు. అమ్మాయి నాన్నగారు" అంది మంచినీళ్ల బామ్మగారు. తనలో జనించిన తత్తరపాటు పైకి కనిపించనీయకుండా "ఆహాఁ..... ఎక్కడో చూసినట్టు ఉంటేనూ" అంటూ శారదాంబ వచ్చేసింది.

ఆ అమ్మాయి కేశవరావు కూతురు అని తెలిసిన తర్వాత రాంబాబుకి ఆ అమ్మాయిని ఎలాగేనా పెళ్లి చెయ్యాలనే పట్టుదల శారదాంబలో అధికం కాసాగింది. అందున తనను చేసుకోడానికి బెట్టుచేసిన కేశవరావు ఇవాళ తన కొడుకు కాళ్లు

కడిగి నెత్తిన జల్లుకుంటే తన కంతకంటే కావలసినది ఏమిటి? జీవితపు పందెంలో కేశవరావుతోకూడా తను నెగ్గినట్టే కదా?

అమ్మ చేస్తున్న ప్రయత్నం విని రాంబాబు "ఆ పిల్లని నేను చేసుకోను" అన్నాడు. "పెంకిపిల్ల" అన్నాడు. "ఇది తప్ప ఇంకేం చెప్పినా వింటాను" అన్నాడు. "దూరం ఆలోచించ" మన్నాడు. "పెళ్లి విషయంలో ఇంత బలవంతం న్యాయం కాద"న్నాడు. "నా మెడలువంచి వప్పిస్తావు కాని, ఆ అమ్మాయీ, వాళ్ల తల్లితండ్రులూ ఒప్పుకోవద్దూ" అన్నాడు చివరికి.

"ఎందుకు ఒప్పుకోరురా? లక్షలు పెడితేమాత్రం వాళ్లకి మనలాంటి సంబంధం దొరకవద్దూ? చూడు ఎంత చాకచక్యంగా వ్యవహారం నడిపి వాళ్లను ఒప్పిస్తానో?" అంది శారదాంబ.

కేశవరావుగారి ఇంటికి తాను రోజుకో మాటేనా వెళ్లివస్తోంది. కాని మాట వరసకేనా తనకు తానై పెళ్లి ప్రస్తావన ఎత్తడంలేదు. అలాగని వూరుకొందా? వాళ్ల చేతా వీళ్లచేతా చెప్పించింది. మధ్యవర్తులచేత పురి ఎక్కించింది. చూచాయగ తన ఆస్థి వివరాలు అందించింది. "రాంబాబు రత్నంలాంటి కుర్రాడనే సంగతి వాళ్లకి చేరేలాగ చేసింది. పళ్లూ కూరలూ వగైరాలు తరుచు పంపుతూ తన మంచితనాన్ని రుజూచూపించింది. కబుర్ల ధోరణిలో "తమకి కట్నం ఆశ లేదనీ, పిల్ల లక్షణంగా ఉంటే చాలనీ" చెప్పింది. అమ్మాయి బెట్టు చేస్తోందని తెలుసుకుని స్నేహితురాండ్ర ద్వారా చెప్పించి అప్పుడప్పుడు ఆ అమ్మాయికి జడ వేస్తూ కబుర్లు చెప్పి పువ్వులూ పళ్లూ ఇస్తూ అమ్మాయి అడ్డు లేకుండా చేసింది. ఇలా తన తెలివీతేటలన్నీ ఉపయోగించి కేశవరావు భార్యాచేత అడిగించుకుని బెట్టు చేసినట్టు మొదట నటించి చివరికి ఒప్పుకుంది శారదాంబ, తన కొడుక్కి ఆ అమ్మాయిని చేసుకోడానికి?....

ఇలా అన్నీ సవ్యంగా జరిగి రాంబాబు ఆ అమ్మాయి మెడలో తాళి కడుతున్నప్పుడు అడ్డంకులన్నీ తప్పించి తన పంతం నెగ్గించి తను అనుకున్న అమ్మాయితో రాంబాబు వివాహాన్ని జరిపించిన భగవంతునికి మనసార కృతజ్ఞత లర్పించుకొంది శారదాంబ.

కోడలు కాపురానికి వచ్చిన మొదటిరాత్రి తన మకాముని గదిలోంచి హాల్లోకి మార్చిన శారదాంబ ఏం తోచక పచ్చీసు బల్ల ముందు కూచుని ఒక్కత్తే పందేలేస్తూ ఆడుతోంది. ఎదురుగుండా కోడలు ఆడుతోందని వూహిస్తూ ఆమె పందేలు కూడా తనే వేసి పావులు కూడా తనే కదుపుతోంది. ఇంతలో అనుకోకుండా కోడలికి మంచి పందెం పడి ఆమె పావు పండింది.

కలలో కూడా ఓటమి ఎరుగని శారదంబ తెల్లబోయి పండిన పావుకేసి చూస్తోంటే, ఆ పావు ఆమెకేసి చూసి నవ్వినట్లు అనిపించింది. ఆ నవ్వుతో గదిలోంచి వినిపిస్తూన్న కోడలి నవ్వు కూడా శ్రుతి కలిపింది. ఆ నవ్వులో తన ఓటమి ఏదో ధ్వనించినట్లయి "అబ్బాయి పెళ్లి విషయంలో నేనే నెగ్గాను. ఏమైనా సరే వాళ్ల పావులే ఓడాయి" అని అరిచింది శారదాంబ నీరసమైన కంఠంతో నిస్సహాయరాలై. "ఈ పెళ్లి ఇష్టంలేనట్లు నాటకం ఆడావు?" అంటే, "మీరు మాత్రం?" అంటూ తమలపాకులు వేసుకుంటూ, గదిలో కొడుకూ కోడలూ కూడా, తను తన గురించి సరిగ్గా అదే అనుకుంటూ నవ్వుకుంటున్నారని ఏం తెలుసు పాపం శారదాంబకి!

(ఆంధ్ర సచిత్రవారపత్రిక, 7-4-1967)

*